

Список бібліографічних посилань

1. Про приватну детективну (розшукову) діяльність: проект закону України від 28.12.2015 № 3726 // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=57580 (дата звернення: 13.04.2017).
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. 4-те вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 640 с.

Одержано 20.04.2017

НАУКОВИЙ ГУРТОК КАФЕДРИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ ФАКУЛЬТЕТУ № 6

УДК 347.652

Аліна Валеріївна Цілуйко,

студентка 1 курсу факультету № 6 ХНУВС

Науковий керівник: канд. юрид. наук, доцент Кухарев О. Є.

ОСОБЛИВОСТІ СПАДКУВАННЯ ФАКТИЧНОГО ПОДРУЖЖЯ

Останнім часом в Україні спостерігається зростання кількості фактичних шлюбних відносин. В юридичній літературі фактичні шлюбні відносини розглядають як шлюбні за своєю суттю відносини, які не мають необхідної формалізації (державної реєстрації).

Згідно зі ст. 1264 ЦК України у четверту чергу право на спадкування за законом мають особи, які проживали зі спадкодавцем однією сім'єю не менше п'яти років до часу відкриття спадщини.

Отже, для закликання до спадкування як спадкоємця четвертої черги, особа має:

- 1) бути членом сім'ї спадкодавця;
- 2) проживати зі спадкодавцем однією сім'єю протягом п'яти років на день відкриття спадщини.

Слід перш за все зазначити, що чинне законодавство не розкриває зміст терміну «член сім'ї». У зв'язку з цим Верховний Суд України надав роз'яснення, що при вирішенні спору про право на спадщину осіб, які проживали зі спадкодавцем однією сім'єю не менш як п'ять років до часу відкриття спадщини (четверта черга спадкоємців за законом), слід враховувати правила ч. 2 ст. 3 СК України про те, що сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки. Зазначений п'ятирічний строк повинен виповнитися на момент відкриття спадщини і його необхідно обчислювати з урахуванням часу спільного проживання зі спадкодавцем однією сім'єю до набрання чинності СК України (п. 21 постанови

Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про спадкування» від 30.05.2008 № 7).

Відповідно до пункту 3.22 глави 10 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України доказом постійного проживання разом зі спадкодавцем можуть бути: довідка житлово-експлуатаційної організації, правління житлово-будівельного кооперативу, відповідного органу місцевого самоврядування про те, що спадкоємець на день смерті спадкодавця проживав разом із цим спадкодавцем.

При цьому до числа спадкоємців четвертої черги не входить особа, яка хоча і проживала спільно зі спадкодавцем, але перебувала у зареєстрованому шлюбі з іншою особою.

Питання проживання однією сім'єю, і, як наслідок – віднесення до спадкоємців за законом четвертої черги, встановлюється в судовому порядку. За змістом п. 5 ч. 1 ст. 256 ЦПК України суд розглядає справи про встановлення факту проживання однією сім'єю чоловіка та жінки без шлюбу в порядку окремого провадження.

Водночас, не можна виключати можливість спадкування фактичним подружжям не в четверту, а скажімо, в першу чергу спадкоємців за законом. Це можливо завдяки закладеному у ст. 1259 ЦК України механізму зміни черговості одержання права на спадкування. Так, черговість одержання спадкоємцями за законом права на спадкування може бути змінена нотаріально посвідченим договором заінтересованих спадкоємців, укладеним після відкриття спадщини. Цей договір не може порушити прав спадкоємця, який не бере у ньому участі, а також спадкоємця, який має право на обов'язкову частку у спадщині. Фізична особа, яка є спадкоємцем за законом наступних черг, може за рішенням суду одержати право на спадкування разом із спадкоємцями тієї черги, яка має право на спадкування, за умови, що вона протягом тривалого часу опікувалася, матеріально забезпечувала, надавала іншу допомогу спадкодавцеві, який через похилий вік, тяжку хворобу або каліцтво був у безпорадному стані.

Одержано 20.04.2017

УДК 347.922

Анастасія Олегівна Желязкова,

студентка 1 курсу факультету № 6 ХНУВС

Науковий керівник: канд. юрид. наук, доцент Кухарев О. Є.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗОВУ ШЛЯХОМ НАКЛАДЕННЯ АРЕШТУ НА МАЙНО

Процесуальний інститут забезпечення позову встановлений з метою гарантування виконання рішення суду в разі задоволення позовних вимог. Забезпечення позову допускається на будь-якій стадії розгляду справи (включаючи апеляційне провадження) після відкриття провадження, якщо невжиття